

Θέμα: Επείγουσα έκκληση 13 οργανώσεων σχετικά με τη μη στήριξη τροπολογίας που θα περιορίσει την προστασία των αιτούντων άσυλο στα Ελληνικά νησιά

Αθήνα, 9 Μαρτίου 2017

Αξιότιμε/-η κύριε/κυρία Βουλευτή,

Με την παρούσα επιστολή σας καλούμε να απορρίψετε τυχόν νομοθετικές αλλαγές, βάσει του Κοινού Σχεδίου Δράσης για την εφαρμογή της κοινής δήλωσης μεταξύ ΕΕ-Τουρκίας¹ (ΚΣΔ), οι οποίες θα επιδεινώσουν την κατάσταση για τους κατοίκους των ελληνικών νησιών και παράλληλα θα διαβρώσουν περαιτέρω τα δικαιώματα των ανθρώπων που αναζητούν ασφάλεια και προστασία στην Ευρώπη.

Η προστασία που παρέχεται μέσω της ισχύουσας ελληνικής νομοθεσίας περί ασύλου, σύμφωνα με τα όσα ψηφίσατε τον Απρίλιο του 2016, είναι ζωτικής σημασίας για τη διασφάλιση της προστασίας των δικαιωμάτων των ατόμων που εισέρχονται στην Ελλάδα και συνάδει με το γράμμα και το πνεύμα της Σύμβασης του 1951 για το Καθεστώς των Προσφύγων.

Η Ελληνική Βουλή, υπερασπιζόμενη τα άτομα που έχουν τη μεγαλύτερη ανάγκη, λειτούργησε ορθά, μετριάζοντας τον αρνητικό αντίκτυπο της κοινής δήλωσης μεταξύ ΕΕ και Τουρκίας και διασφαλίζοντας την προστασία των πλέον ευάλωτων πληθυσμιακών ομάδων σύμφωνα με τις διατάξεις του Νόμου 4375/2016². Δυστυχώς, το ΚΣΔ προτείνει τροποποίηση του Ν. 4375/2016 και με την παρούσα επιστολή, σας ζητούμε να μη στηρίξετε αντίστοιχες τροπολογίες.

Πιο συγκεκριμένα, η νομοθεσία που ψηφίσατε τον Απρίλιο του 2016 εξαιρεί από τις συννοριακές διαδικασίες τις ευάλωτες πληθυσμιακές ομάδες και όσους/ες είναι δικαιούχοι οικογενειακής επανένωσης βάσει του Κανονισμού του Δουβλίνου. Η ισχύουσα νομοθεσία δίνει τη δυνατότητα σε μέλη οικογενειών που έχουν χωριστεί και βρίσκονται σε διαφορετικά μέρη της Ευρώπης ή/και σε άτομα που έχουν υποστεί βασανιστήρια, καθώς και σε παιδιά, άτομα με αναπηρία, εγκύους και άτομα που αντιμετωπίζουν θέματα υγείας, να μεταβούν από τα ασφυκτικά γεμάτα νησιά προς την ηπειρωτική Ελλάδα προκειμένου η αίτηση ασύλου τους να εξεταστεί εκεί.

Σε περίπτωση που αφαιρεθεί η συγκεκριμένη δικλείδα ασφαλείας, αναμένεται να αυξηθεί σημαντικά ο αριθμός των ανθρώπων που θα είναι αναγκασμένοι να παραμένουν στα νησιά για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα και έως ότου εξεταστεί το παραδεκτό ή μη της αίτησής τους μέσα από διαδικασίες οι οποίες έχουν αποδειχθεί εξαιρετικά χρονοβόρες. Εκφράζουμε, εν προκειμένω, την ανησυχία μας σχετικά με τον συνεπαγόμενο αρνητικό αντίκτυπο στην ασφάλεια και την ευημερία ευάλωτων πληθυσμιακών ομάδων που αιτούνται άσυλο, καθώς και ως προς την πρόσκληση πρόσθετης συμφόρησης και περαιτέρω αδικαιολόγητης πίεσης προς τον πληθυσμό των νησιών. Επίσης, τυχόν σχετική τροποποίηση του υπάρχοντος νόμου θα είχε ως αποτέλεσμα να επιστρέφονται στην Τουρκία άτομα εξαιρετικά ευάλωτα, άτομα που δικαιούνται να επανενωθούν με την οικογένειά τους στην Ευρώπη, ακόμα και ασυνόδευτα ανήλικα.

Ανησυχία μας προκαλεί επίσης το γεγονός ότι οι εν λόγω προτεινόμενες αλλαγές στις διαδικασίες, και συγκεκριμένα η εξέταση του παραδεκτού των αιτήσεων ασύλου που-με βάση τις νέες προτάσεις του ΚΣΔ- θα πρέπει να κατατίθενται από ευάλωτους ανθρώπους και άτομα με οικογένεια στην Ευρώπη, με ενδεχόμενη επιστροφή τους στην Τουρκία, αντικατοπτρίζονται ήδη σε διάγραμμα ροών που δημοσίευσε η Ελληνική Υπηρεσία Ασύλου τον Φεβρουάριο του

¹ https://www.neweurope.eu/wp-content/uploads/2017/02/december2016-action-plan-migration-crisis-management_en-4.pdf

² Ν. 4375/2016, Άρθρο 60, παράγραφος 4 (στ)

2017³. Το γεγονός αυτό θα μπορούσε να χαρακτηριστεί, αν μη τι άλλο, περίεργο δεδομένου ότι οι τροποποιήσεις αυτές δεν έχουν ακόμη κατατεθεί, πόσο μάλλον ψηφιστεί από τα μέλη του Ελληνικού Κοινοβουλίου.

Είναι προφανές πως οι εν λόγω αλλαγές που προτείνονται σε σχέση με το Νόμο 4375/2016 θα μειώσουν τις πιθανότητες για οικογενειακή επανένωση ενώ αναμένεται να έχουν τρομακτικές συνέπειες για του ευάλωτους ανθρώπους.

Σε γενικές γραμμές, το ΚΣΔ συστήνει τον περιορισμό της ελεύθερης κυκλοφορίας με αποτέλεσμα την παραμονή περισσότερων ανθρώπων στα νησιά, τη δημιουργία περισσότερων κέντρων κράτησης, τη fast-track διεκπεραίωση των διαδικασιών ασύλου και τον περιορισμό των προσφυγών, κινήσεις που έχουν ως συνολικό στόχο τη διευκόλυνση των απελάσεων, και πιθανά θέτουν ανθρώπους σε κίνδυνο. Πολλές από τις οργανώσεις μας έχουν καταδείξει τον αρνητικό αντίκτυπο των εν λόγω πολιτικών και πρακτικών σε ανθρώπους που αναζητούν ασφάλεια στην Ευρώπη. Φαίνεται πως η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει μετατρέψει την Ελλάδα σε ένα εργαστήριο δοκιμών, ελέγχοντας μέχρι πού μπορεί να φτάσει ώστε να αποτρέψει τις αφίξεις και να δημιουργήσει μια Ευρώπη-φρούριο.

Πιστεύουμε ότι βρίσκεστε σε θέση και οφείτε να πρέπει να αντισταθείτε στις εξωτερικές πιέσεις, απορρίπτοντας οποιοδήποτε αλλαγές στη νομοθεσία οι οποίες θα επιδεινώσουν περαιτέρω την κατάσταση των ανθρώπων που αναζητούν ασφάλεια και μια καλύτερη ζωή στην Ευρώπη. Είναι στο χέρι σας να δώσετε στην Ελλάδα την ευκαιρία να αποτελέσει υπόδειγμα κράτους που υπερασπίζεται τα ανθρώπινα δικαιώματα.

Εκπρόσωποι των οργανώσεων μας βρίσκονται στη διάθεσή σας για συνάντηση και για περισσότερες πληροφορίες ή διευκρινήσεις.

Με εκτίμηση,

1. ActionAid
2. Care
3. Danish Refugee Council
4. Greek Council for Refugees – Ελληνικό Συμβούλιο για τους Πρόσφυγες
5. Greek Forum of Refugees- Ελληνικό Φόρουμ Πρόσφυγων
6. Greek Helsinki Monitor- Ελληνικό Παρατηρητήριο των Συμφωνιών του Ελσίνκι
7. Human Rights Watch
8. Integration Center for Migrant Workers- Ecumenical Refugee Program- Κέντρο Συμπαράστασης Παλινοστούντων και Μεταναστών- Οικουμενικό Πρόγραμμα Προσφύγων
9. International Rescue Committee
10. Jesuit Refugee Services
11. Norwegian Refugee Council
12. Oxfam
13. Save the Children

³ <http://asylo.gov.gr/en/wp-content/uploads/2017/02/Asylum-procedure-in-the-context-of-the-EU-Turkey-statement.pdf>